

Mezi 30 největšími ekonomikami světa jsou ty západní v menšině

svobodny-svet.cz/mezi-30-nejvetsimi-ekonomikami-sveta-jsou-ty-zapadni-v-mensine

10. března 2023

BAWERK.EU

Hrubý domácí produkt (HDP) se uvádí buď v nominálních hodnotách anebo se používá přepočítání pomocí parity kupní síly (anglicky purchasing power parity čili PPP). Parita kupní síly (poměr vyjadřující rovnost kupních sil porovnávaných měn) totiž bere do úvahy relativní náklady lokálního zboží, služeb a míru inflace v zemi, na rozdíl od použití mezinárodní míry směnného kursu, který může pokrýt reálné rozdíly v příjmu ([World Economic Outlook Database](#); Přehledně zpracováno na anglické wikipedii, heslo „List of countries by GDP (PPP)“ Z této statistiky čerpá i následující text.). Jak si podle tohoto ukazatele HDP stojí západní země vůči zemím nezápadním?

Pro výzkum tohoto problému využijeme data Mezinárodního měnového fondu (MMF). Zhruba podobné poměry mezi HDP dle PPP u jednotlivých zemích vykazují i údaje Světové banky a CIA, ale

tyto údaje zde rozebírat nebudeme. Podotýkám, že veškeré níže uvedené hodnoty jsou jen hrubými odhady HDP dle PPP. Tak je potřeba na ně nahlížet. Ještě dodám jeden důležitý údaj, jde o data, která zpracovala instituce, ve které má významný vliv Západ respektive přesněji USA. Je to tedy spíše západní pohled na velikost HDP. Tím ovšem jsou níže uvedené výsledky o to závažnější.

Nejprve pár zajímavostí na úvod. Hned na první pohled je patrné, že největší ekonomikou světa podle těchto dat je Čína a nikoliv USA. Čínský HDP dle parity kupní síly dosahuje hodnoty 30 074 miliard amerických dolarů (údaje jsou vždy zaokrouhleny). Tatáž veličina u USA činí 25 035 miliard dolarů. Můžeme tak říci, že odhad čínského HDP dle PPP je o nějakých 5 039 miliard dolarů vyšší než americký, čili o nějakých 20 %. Pravdou je, že tento rozdíl je ještě větší, a to proto, že Hong-Kong je vykazován v této statistice zvláště, přestože je jinak součástí Číny. HDP dle PPP je pro Hong-Kong odhadnuto na asi 519 miliard dolarů. Rozdíl je tedy 5 558 miliard dolarů čili 22 %! Nějaké drobné by přidalo ještě Macao, ale to zde již zohledňovat nemusíme. Pro rok 2027 je odhad MMF pro HDP dle PPP pro Čínu 42 050 miliard \$ (+ 676 miliard \$ za Hong-Kong) a pro USA jen 30 282 miliard \$. Rozdíl by pak mohl býti tedy 12 444 miliard dolarů čili výrazných 41 %!

Třetí největší ekonomikou světa je, co se týká odhadu HDP dle PPP Indie, která má HDP ve výši 11 665 miliard dolarů, což je o něco více než je dohromady HDP dle PPP u čtvrtého Japonska (6 110 miliard \$) a pátého Německa (5 317 miliard \$)! Pro rok 2027 je odhad MMF pro HDP dle PPP pro Indii 17 855 miliard \$. Zatímco pro Japonsko se odhaduje 7 168 a pro Německo 6 346 miliard \$. Rozdíl tak nebude o něco více, ale bude o dost více, tedy pokud tato předpověď vyjde.

Dále je velmi zajímavé i to, že odhad HDP dle parity kupní síly Ruska je na úrovni asi 87,5 % toho německého! Rusko je dle tohoto ukazatele šestou největší ekonomikou světa (4 650 miliard \$). Konečně je zajímavé i to, že ekonomiky Indonésie (4 024 miliard \$) a

Brazílie (3 783 miliard \$) jsou dle zmíněného ukazatele větší než ekonomiky Spojeného království (3 766 miliard \$) a Francie (3 688 miliard \$). Spojené království, v 19. věku premiant, je tak dnes devátou největší ekonomikou světa a Francie desátou. Zajímavé je také i to, že Itálie (3 022 miliard \$) se „krčí až“ na 12. místě za 11. Tureckem (3 321 miliard \$)! Netřeba dodávat, že podle odhadů MMF stran HDP dle PPP bude situace v roce 2027 jiná, a to nikoliv ve prospěch Spojeného království, Francie a Itálie!

Pojďme se však podívat na západní a nezápadní ekonomiky jako celky. Pokud se podíváme na 20 největších ekonomik světa zjistíme, že mezi nimi je těch čistě západních jen osm (USA, Německo, Spojené království, Francie, Itálie, Kanada, Španělsko a Austrálie). Přičemž pod slovem Západ zde míníme Evropu vyjma Běloruska a Ruska a anglosaské země (USA, Kanadu, Austrálii, Nový Zéland). Dalších osm zemí v této skupině je nezápadních. Ty se Západem buď nespolupracují anebo s ním spolupracují jen někdy a někdy ne a v zásadě si už dnes dělají svoji vlastní politiku (jsou to Čína, Indie, Rusko, Indonésie, Brazílie, Turecko, Mexiko a Egypt). Pak zde máme čtyři nezápadní země, které ale většinou více spolupracovaly nebo spolupracují se Západem (Japonsko, Jižní Korea, Saudská Arábie a Tchaj-wan). Nazvěme tyto země nezápadními prozápadními zeměmi. Dalo by se říci, že síly jsou tedy vyrovnány. Co se týká počtů tak ano, ale co se týká HDP dle PPP tak nikoliv. Osm západních zemí generuje dohromady HDP ve výši 46 909 miliard dolarů a osm nezápadních HDP ve výši 62 099 miliard dolarů. Čtyři nezápadní, ale jinak spíše prozápadní země, pak generují dohromady 12 516 miliard dolarů. Odhad světového HDP byl dle MMF v roce 2022 161 450 miliard dolarů. Podíl osmi zmíněných západních zemích na celosvětovém HDP dle PPP je tak nějakých 29 %. Podíl osmi nezápadních zemích je pak nějakých 38,5 % a podíl čtyř nezápadních prozápadních zemí je pak skoro 8 %. Inu, to už s hospodářskou silou Západu zase až tak moc dobře nevypadá.

Ano, většina západních zemí se pořád může pochlubit tím, že jejich obyvatelé jsou bohatší než obyvatelé nezápadních zemí (průměrný občan USA je dle logiky a zde uvedené statistiky asi 3,6x bohatší než průměrný Číňan; ale třeba průměrný Ital je jen asi o něco více jak 30 % bohatší než Turek). Problém ovšem je, že nezápadní země mají zpravidla těch obyvatel o mnoho více než ty západní. To, co vláda vybere na svoje bohubilé zahraniční záležitosti (ať už je to jemná diplomacie, vyhrožování, korupce anebo třeba házení bomb na hlavu poddaným nepřátelské strany) může západní vláda rozložit na poměrně málo poddaných, protože ti jsou poměrně bohatí. Ta nezápadní však může vybrat malé částky od vícero poddaných. No, a navíc ten poměr se dost rychle mění v neprospěch Západu a jsem zvědav, co se stane, až průměrný Číňan, Ind nebo Indonésan bude mít poloviční příjem na hlavu co průměrný Němec anebo Brit. Že se nezápadní svět docela rychle rozvíjí není vůbec překvapivé, každý kdo třeba četl knihy od Johanna Norberga: „Globalizace“ a „Pokrok“ anebo čerstvá kniha od R. Zitelmana „Kapitalismus, je řešení, ne problém“, to ví.

Pokud se podíváme na 30 největších ekonomik světa zjistíme, že k výše uvedeným západním zemím přibudou dvě země (u nás podceňované Polsko a Nizozemí) a naopak k nezápadním zemím přibude hned osm států (Irán, Pákistán, Thajsko, Bangladéš, Vietnam, Nigérie, Argentina a Filipíny). Deset západních zemí generuje dohromady HDP dle PPP ve výši 49 735 miliard \$ a 16 nezápadních HDP ve výši 72 973 miliard \$. Čtyři nezápadní, ale jinak spíše prozápadní země, pak generují dohromady 12 516 miliard \$. Odhad světového HDP byl dle MMF v roce 2022 161 450 miliard \$. Podíl deseti zmíněných západních zemích na celosvětovém HDP dle PPP je tak nějakých 31 %. Podíl 16 nezápadních zemích je pak nějakých 45 % a podíl čtyř nezápadních prozápadních zemí je pak skoro 8 %. Inu, to vypadá ještě hůře, byť průměrný Pákistánec anebo Nigérijec je hodně chudý. Ale u Iránce, Thajce nebo Argentince to už tak chudá polévka bez mastných ok není.

K výše uvedenému je ještě potřeba uvést, že řada ekonomů si myslí, že čím chudší stát, tím více je statistika HDP podceněna. Důvodem je to, že v chudších zemích si řadu služeb zajišťují lidé v rámci rodiny, zatímco v bohatších zemích tyto služby lidé častěji nakupují. Pro příklad třeba v Argentině uvaří teplou večeři rodině žena, zatímco v Británii rodič 1 anebo 2 koupí pro svoji rodinu v obchodě již hotové jídlo. Uvedené odhady HDP dle PPP za nezápadní země tedy budou ve skutečnosti o pár procent podceněné oproti těm západním.

Co z výše uvedeného asi nejspíše vyplyne? Ekonomická pozice západních zemí bude slábnout a s ní i jejich politická, diplomatická a vojenská pozice. Nadále sice budou místem s poměrně vysokým HDP na hlavu, ale jejich celková hospodářská síla již bude menší než síla řady nezápadních zemí. Člověk Západu bude možná po návštěvě nezápadních zemí pořád přesvědčen o výjimečnosti Západu a bude se na obyvatelstvo těchto zemí dívat z patra, ale to nebude nic měnit na tom, že zvuk a moc zemí západu už nebude taková, jaká byla dříve.

■ ■ ■ ■ ■ (2 votes, average: **5,00** out of 5)

>> Podpora

Svobodný svět nabízí všechny články zdarma. Náš provoz se však neobejde bez nezbytné finanční podpory na provoz. Pokud se Vám Svobodný svět líbí, budeme vděčni za Vaši pravidelnou pomoc. Děkujeme!

Číslo účtu: 4221012329 / 0800

>> Pravidla diskuze

Než začnete komentovat článek, přečtěte si prosím pravidla diskuze.

>> Jak poslat článek?

Chcete-li také přispět svým článkem, zašlete jej na e-mail: redakce (zavináč) svobodny-svet.cz. Pravidla jsou uvedena [zde](#).

